

sociale zekerheid

Breed Platform
Verzekeren & Werk

Wajong

INKOMEN VOOR JONGGEHANDICAPTEN

WWW.BPV.NL

Colofon

TEKST EN REDACTIE	José Onderdenwijingaard, Neeltje Huvenaars (BPV&W), Jannie Komduur (BPV&W)
EINDREDACTIE	Bajol Tekst en Interpretatie
UITGAVE	Juli 2005, tweede gewijzigde druk
VORMGEVING	Onck Grafisch Ontwerp, Amsterdam
DRUKWERK	De Volharding, Amsterdam

© Breed Platform Verzekerden en Werk, Amsterdam.

Aan de inhoud van deze brochure kunnen geen rechten worden ontleend.

Inhoud

1. Wat is Wajong?	3
2. Wanneer Wajong aanvragen?	4
3. Keuring	5
4. Beslissing	7
5. Uitkering	8
6. Aanvullende voorzieningen	10
7. Herbeoordeling	11
Meer informatie	13
Wie zijn wij?	14

1. Wat is Wajong?

Als u al op jonge leeftijd arbeidsongeschikt bent waardoor u niet kunt werken, hoeft u niet financieel afhankelijk te zijn van uw ouders of van de bijstand. Mogelijk komt u in aanmerking voor een uitkering voor jonggehandicapten.

Wat is Wajong?

Wajong staat voor Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten. Op basis van deze wet krijgt iedereen die door ziekte of handicap nooit heeft kunnen werken, een uitkering op minimumniveau.

U komt in aanmerking voor een Wajong-uitkering, als u:

- de dag waarop u 17 jaar wordt, arbeidsongeschikt bent;
- arbeidsongeschikt wordt terwijl u in het voorafgaande jaar tenminste zes maanden studeerde.

Met 'studeren' wordt bedoeld:

- dat u studiefinanciering of tegemoetkoming in de studiekosten ontvangt;
- dat ouders of verzorgers kinderbijslag krijgen omdat u studeert;

- dat u per kwartaal gemiddeld 213 uur les krijgt of stage loopt. Deze perioden van studie tellen mee tot de 30^e verjaardag.

Voorwaarden voor een Wajong-uitkering:

- u bent voor minstens 25 procent arbeidsongeschikt;
- u bent al meer dan 52 weken achtereenvolgend arbeidsongeschikt;
- de uitkering gaat op z'n vroegst in wanneer u 18 jaar wordt;
- u bent niet ouder dan 65 jaar;
- u woont in Nederland.

2. Wanneer Wajong aanvragen?

Wanneer u 52 weken onafgebroken voor ten minste 25 procent arbeidsongeschikt bent geweest, heeft u mogelijk recht op een Wajong-uitkering. Eerst moet u melden dat u arbeidsongeschikt bent, enige tijd later kunt u een Wajong-uitkering aanvragen.

Stap 1

U meldt bij het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) dat u arbeidsongeschikt bent.

Dat moet:

- binnen 13 weken na uw 17^e verjaardag, als u op dat moment al arbeidsongeschikt bent;
- binnen 13 weken na het begin van de arbeidsongeschiktheid, als u studeerde.

Stap 2

U vraagt een Wajong-uitkering aan. Het aanvraagformulier kunt u krijgen bij het UWV.

Aanvragen moet:

- uiterlijk binnen 9 maanden na uw 17^e verjaardag, als u op dat moment al arbeidsongeschikt was;
- binnen 9 maanden nadat u als student arbeidsongeschikt bent geworden.

Als u de uitkering te laat aanvraagt, dan kan dit gevolgen hebben voor de hoogte van de uitkering.

Wie als kind in Nederland kwam wonen terwijl hij of zij al gehandicapt was, komt in principe niet in aanmerking voor een Wajong-uitkering, maar er zijn uitzonderingen. Daarom is het slim om toch altijd de uitkering aan te vragen.

Ook als u niet op de hoogte was van het bestaan van de Wajong en daarom de uitkering niet heeft aangevraagd, terwijl u denkt dat u er wel recht op had gehad, kunt u de uitkering alsnog aanvragen. Het komt voor dat een Wajong-uitkering op latere leeftijd alsnog wordt toegekend.

3. Keuring

Nadat u de aanvraag hebt ingediend, roept het UWV u op voor een keuring. Deze keuring bestaat uit een gesprek met een verzekeringsarts en vaak een gesprek met een arbeidsdeskundige. Zij onderzoeken hoe arbeidsongeschikt u bent. Als de arts vindt dat u helemaal niet kunt werken, komt er geen gesprek meer met de arbeidsdeskundige. U wordt dan meteen volledig arbeidsongeschikt verklaard. In sommige gevallen bekijkt een tweede arts uw situatie.

Soms doet de verzekeringsarts ook een lichamelijk onderzoek bij de keuring. De arts bekijkt wat uw mogelijkheden zijn om te werken en ook welke beperkingen u hebt. Als u daarvoor toestemming geeft, kan de arts ook gegevens opvragen bij de huisarts en medisch specialisten.

Als de verzekeringsarts vaststelt dat u ondanks uw beperkingen wel mogelijkheden heeft om te werken, wordt u uitgenodigd voor een gesprek met de arbeidsdeskundige. Aan de hand van de gegevens van de verzekeringsarts zoekt deze naar voor u passende functies. In aanmerking komen alle functies die op de Nederlandse arbeidsmarkt voorkomen. Dus ook functies met een lager opleidingsniveau of een afwijkend arbeidspatroon (bijvoorbeeld ploegendienst). Alleen nachtarbeid geldt als niet geschikt.

Het kunnen functies zijn voor een volledige werkweek, behalve als de verzekeringsarts vanwege uw gezondheid of handicap heeft aangegeven dat u slechts een beperkt aantal uren kunt werken.

Theoretische verdiencapaciteit

De arbeidsdeskundige selecteert drie functies die u nog zou kunnen doen en waarmee u het meest kunt verdienen. Hij kijkt aan de hand van de gevonden functies wat u in theorie zou kunnen verdienen. Het bedrag dat u met de gevonden functies zou kunnen verdienen, vergelijkt hij met het minimumloon. Het verschil daartussen bepaalt het arbeidsongeschiktheidspercentage. Hoe hoger het loon van de functies die de arbeidsdeskundige voor u vindt, hoe lager uw arbeidsongeschiktheidspercentage.

Als u al wél gewerkt heeft, dan wordt het bedrag dat u met de gevonden functies zou kunnen verdienen niet vergeleken met het minimumloon, maar met het maatmanloon. Dit maatmanloon is het inkomen dat een gezond persoon van uw leeftijd met uw werk zou kunnen verdienen. Ook als u kort voor of na het behalen van uw diploma arbeidsongeschikt bent geworden, gelden andere regels. Dan wordt rekening gehouden met het behalen van uw diploma.

➔ **Let op**

De arbeidsdeskundige maakt een lijst waarop functies staan die u in theorie zou kunnen doen. Deze functies worden alleen gebruikt voor de keuring en voor het bepalen van de hoogte van uw uitkering. U hoeft er dus niet op te solliciteren.

Tips voor de keuring

- Bereid u zorgvuldig voor op het gesprek met de verzekeringsarts. Stel voor uzelf vast wat uw mogelijkheden en wat uw beperkingen zijn. Ga daarbij niet alleen uit van uw 'goede' dagen. Denk juist ook aan de dagen waarop u zich wat minder voelt.
- Neem eventueel iemand mee om u te ondersteunen.
- Als u graag wilt dat de verzekeringsarts contact zoekt met uw eigen specialisten, geef dit dan nadrukkelijk aan in het gesprek.
- Vraag een verslag van het gesprek op papier. Komt dat overeen met uw eigen bevindingen? Zo niet, dan kunt u tijdig aan de bel trekken.
- U heeft altijd recht op inzage in uw eigen dossier. Als gegevens in uw dossier niet kloppen, heeft u het recht om deze gegevens te corrigeren.

4. Beslissing

Binnen 13 weken na de aanvraag van de Wajong-uitkering hoort u van het UWV wat de beslissing is.

Er zijn drie mogelijkheden:

- U wordt volledig arbeidsongeschikt verklaard (80-100 procent). Het UWV stelt vast dat u niet in staat bent om uw eigen inkomen te verdienen en u krijgt een volledige Wajong-uitkering.
- U wordt gedeeltelijk arbeids(on)geschikt verklaard. U kunt wel werken, maar niet voldoende om in uw levensonderhoud te voorzien. U ontvangt een gedeeltelijke Wajong-uitkering. De hoogte van de uitkering hangt onder meer af van de mate van uw arbeidsongeschiktheid.
- U wordt volledig arbeidsgeschikt, of voor minder dan 25 procent arbeidsongeschikt verklaard. U krijgt dan geen Wajong-uitkering. Het UWV vindt dat u met passend werk genoeg zou kunnen verdienen.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met de beslissing van het UWV, dan kunt u binnen zes weken bezwaar maken. In het

bezwaarschrift dat u indient, moeten uw gegevens staan zoals die bekend zijn bij het UWV. U meldt tegen welke beslissing u bezwaar maakt en wat volgens u wél de juiste beslissing zou zijn. U moet in het bezwaar goede argumenten geven waarom de beslissing volgens u niet juist is. Het UWV kan u eventueel verzoeken een en ander toe te lichten tijdens een hoorzitting.

Als uw bezwaar is afgewezen, kunt u in beroep gaan bij de rechter. Het is dan verstandig om juridische hulp in te schakelen, bijvoorbeeld via uw vakbond, rechtbijstandsverzekering, een Bureau voor Rechtshulp of een gespecialiseerde advocaat.

Tip

Vraag ondersteuning als u bezwaar wilt maken tegen een beslissing van het UWV.

Er zijn verschillende regionale WAO-organisaties die u kunnen helpen.

5. Uitkering

De hoogte van een Wajong-uitkering hangt af van het arbeidsongeschiktheidspercentage en de leeftijd. Voor iedereen van 23 jaar of ouder, wordt de uitkering gebaseerd op het bruto minimumloon. Voor mensen die jonger zijn, geldt het bruto minimumjeugdloon. De uitkering is een percentage van dit minimumloon. Het percentage hangt af van de mate van arbeidsongeschiktheid.

Alleen mensen die zo ernstig ziek zijn dat zij voor het dagelijks functioneren oppas of verzorging van anderen nodig hebben, hebben recht op een uitkering van 85 of 100 procent. Deze verhoging geldt echter niet wanneer u verpleegd wordt in een instelling.

➔ Let op

Als u een uitkering ontvangt, moet u alle wijzigingen in uw leefsituatie, gezondheid en inkomen doorgeven aan het UWV.

Duur

U krijgt de Wajong-uitkering in principe voor onbepaalde tijd. De uitkering stopt als u 65 jaar wordt, of als u minder dan 25 procent arbeidsongeschikt wordt verklaard. Ook als u in het buitenland gaat wonen, vervalt de uitkering

meestal. Slechts in enkele gevallen mag u uw uitkering meenemen. Bijvoorbeeld wanneer verblijf in het buitenland noodzakelijk is vanwege het ondergaan van een medische behandeling, wanneer u in het buitenland beduidend meer kansen heeft op werkhervatting en reïntegratie, of wanneer uw verzorgers verhuizen naar het buitenland.

Arbeidsongeschiktheidsklasse	Uitkeringspercentage
25-35%	21 %
35-45%	28 %
45-55%	35 %
55-65%	42 %
65-80%	50,75%
80-100%	70 %

Voorbeeld

John is met een handicap geboren. Hij is nu 18 jaar. Zijn Wajong-uitkering wordt gebaseerd op het minimumloon voor 18-jarigen. De arbeidsdeskundige heeft berekend dat John nog € 16,00 per dag kan verdienen.

Het minimumloon voor 18-jarigen (2005) is € 26,56 per dag. John kan € (26,56 - 16,00 =) 10,56 per dag minder verdienen dan het minimumloon. Dat is 40% van het minimumloon.

John is dus voor 40% arbeidsongeschikt en komt in de arbeidsongeschiktheidsklasse 35-45%. Bij deze klasse hoort een uitkeringspercentage van 28% van de grondslag. De grondslag is ongeveer het minimumloon.

John ontvangt dus een Wajong-uitkering van 28% van € 26,46 = € 7,41 per dag. Dat is € 161,17 bruto per maand.

Op de website van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (www.minszw.nl) vindt u een overzicht van normbedragen voor uitkeringen, waaronder de grondslagen voor de Wajong.

6. Aanvullende voorzieningen

Toeslagenwet

De Toeslagenwet voorkomt dat iemand met zijn inkomen onder het sociaal minimum komt. Dit kan gebeuren bij een combinatie van een uitkering en parttime werk. Er wordt geen rekening gehouden met eventueel eigen vermogen, maar wel met het inkomen van uw partner.

De toeslag moet u zelf aanvragen bij het UWV.

IOAW

Voor een aanvullende uitkering op basis van de Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers (IOAW) komt u in aanmerking als uw uitkering gebaseerd is op arbeidsongeschiktheid van minder dan 80 procent. De IOAW vult de Wajong-uitkering aan tot het sociaal minimum. Daarbij wordt geen rekening gehouden met eventueel eigen vermogen, maar wel met het inkomen van uw partner. Een aanvullende IOAW-uitkering vraagt u aan bij het Centrum voor Werk en Inkomen (CWI).

Kopjesregeling

De belastingheffing voor alleenstaanden kan soms leiden tot een Wajong-uitkering die lager is dan het sociaal minimum dat voor u van toepassing is. Om dit te voorkomen, wordt de bruto uitkering in die situatie iets aangepast op grond van wat de 'kopjesregeling' wordt genoemd.

Deze reparatieregeling hoeft u niet zelf aan te vragen. Het wordt door het UWV automatisch toegekend.

Belasting

Mensen die al op jonge leeftijd gehandicapt zijn geraakt, kunnen in aanmerking komen voor een korting op of teruggave van belasting. Meer informatie hierover is verkrijgbaar bij de Belastingdienst.

7. Herbeoordeling

Sinds 1 oktober 2004 zijn de regels voor de beoordeling van arbeidsongeschiktheid veranderd. De meeste mensen die een Wajong-uitkering ontvangen, krijgen ook te maken met een herbeoordeling volgens nieuwe regels. Het UWV voert de herbeoordelingen uit en zal u hierover bericht sturen. Met de nieuwe regels zijn de criteria strenger dan vroeger. Met name voor psychische klachten. Er is een kans dat u uw uitkering (gedeeltelijk) verliest.

De herbeoordelingen nemen in totaal tweeënhalf jaar in beslag. Voor de herbeoordeling is een indeling in leeftijds-categorieën gemaakt. Binnen die categorieën worden de jongste arbeidsongeschikten het eerst opgeroepen. Zolang u niet bent herbeoordeeld en zolang uw situatie gelijk blijft, verandert er niets aan uw uitkering. Mensen geboren op of na 1 juli 1956 worden beoordeeld tussen 1 oktober 2004 en 31 maart 2006; mensen geboren tussen 1 juli 1954 en 1 juli 1956 worden beoordeeld tussen 1 januari 2006 en 31 maart 2007.

Vanaf 1 oktober 2004 beoordeelt het UWV uw arbeidsongeschiktheid niet meer elke vijf jaar. De uitkering die u wordt toegekend, krijgt u in principe voor onbepaalde tijd. Als u op basis van uw leeftijd of oude rechten geen

herbeoordeling krijgt, dan wordt u vanaf 1 oktober 2004 ook niet meer herbeoordeeld, behalve als daar een concrete aanleiding voor is. Bijvoorbeeld omdat de verzekeringsarts of arbeidsdeskundige dit nodig vindt. Of als u er zelf om vraagt, omdat uw gezondheidssituatie is veranderd.

De herbeoordeling geldt niet voor:

- mensen die geboren zijn voor 1 juli 1954,
- mensen voor wie bij eerdere wijzigingen in de regels voor de arbeidsongeschiktheidsbeoordeling uitzonderingen zijn gemaakt. Dat is zo als u op 31 juli 1993 een arbeidsongeschiktheidsuitkering als vroeggehandicapte ontving (AAW).

Na de herbeoordeling

Wanneer het UWV beslist dat uw uitkering wordt verlaagd of stopgezet, gaat dit pas in twee maanden nadat u de beslissing heeft ontvangen. Bent u (meer) arbeidsgeschikt bevonden, dan is het UWV van mening dat u met arbeid een inkomen kunt verdienen. U moet dan betaald werk zoeken. Wanneer u hulp nodig heeft bij het aan de slag gaan, kan het UWV een reïntegratiebedrijf voor u inschakelen.

Als het u (nog) niet lukt om werk te vinden, kunt u maximaal een half jaar een beroep doen op de Tijdelijke Regeling Inkomensgevolgen herbeoordeelde arbeidsongeschikten (TRI). U krijgt dan een uitkering ter hoogte van uw vroegere Wajong-uitkering. Na dat halve jaar kunt u een IOAW-uitkering (bij een gedeeltelijke Wajong-uitkering) of een bijstandsuitkering aanvragen bij het Centrum voor Werk en Inkomen (CWI).

Meer informatie

Helpdesk Breed Platform Verzekerden en Werk

www.bpv.nl

Telefoon 020 - 4 800 300 (op werkdagen van 12.00 tot 20.00 uur).

Voor al uw vragen over uitkeringen en werk.

Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV)

www.uwv.nl

Informatie over regelingen rond werk en inkomen.

Centrum voor Werk en Inkomen (CWI)

www.werk.nl

Alles over werk en vacatures.

www.cwinet.nl

Adressen van CWI-vestigingen bij u in de buurt.

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

www.minszw.nl

Informatie over Wajong, normbedragen en uitkeringsgrondslagen.

Landelijke Vereniging van Arbeidsongeschikten (LVA)

www.lva-nederland.nl

Hier vindt u de regionale WAO-belangenorganisaties.

Chronisch zieken en Gehandicapten Raad

www.cg-raad.nl

Informatie over de activiteiten en standpunten van de CG-Raad.

Wie zijn wij?

Het Breed Platform Verzekerden en Werk is een zelfstandige stichting die nauw samenwerkt met patiënten- en cliëntenorganisaties. Ons werkterrein is werk, sociale zekerheid en verzekeringen.

De doelstelling van het platform is het verbeteren van de positie van o.a. werknemers en mensen die op zoek zijn naar werk. We richten ons op mensen met gezondheidsproblemen of handicap.

Wilt u meer weten over een uitkering of werk? Bel dan met onze Helpdesk, elke werkdag van 12.00 tot 20.00, 020 - 4 800 300, of mail ons, helpdesk@bpv.nl.

Naast deze brochure over de Wajong kunt u bij het BPV&W ook de brochure "Wajong en werk. Overzicht van arbeidsmogelijkheden voor jonggehandicapten" bestellen of downloaden.

*Advies waar je
beter van wordt!*

WWW.BPV.NL

VOOR INFO & ADVIES

elke werkdag van
12.00 tot 20.00 uur

Helpdesk 020 - 4 800 300

Postbus 69007 · 1060 CA Amsterdam

telefoon 020-4 800 333 · fax 020-4 800 334

website www.bpv.nl · e-mail info@bpv.nl